

	СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ ВК 3.4.«Нематологічний моніторинг польових культур» Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) Спеціальність Н1 Агрономія Освітньо-наукова програма «Захист і карантин рослин» Рік навчання– 2 (3, 4 семестр) Форма навчання – денна, заочна (за контрактом) Кількість кредитів ЄКТС/години–4/120 Мова викладання: українська
Лектори курсу Контактна інформація лектора (e-mail)	Бондар Тетяна Іванівна, к.б.н. ttn.bondar@gmail.com Нікішичева Катерина Сергіївна, к.б.н. knikishicheva@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ Нематодні хвороби – досить нова проблема у захисті сільськогосподарських культур, тому потребує ретельного вивчення, а також - наукового супроводу виробництва, яке має недостатню кількість спеціалістів відповідної кваліфікації. Вивчення цієї групи хвороб розпочалося порівняно недавно. Нематодні хвороби викликають явища ґрунтовтомлення, а також – полягання, всихання, пригнічення росту та зниження врожайності рослин, причини яких не діагностуються ні фітопатологами, ні ентомологами, у багатьох випадках є наслідками нематодозів. Вивчення біології цих патогенів, методів діагностики та моніторингу нематодозів, дозволить обирати найбільш ефективні профілактичні та контролюючі екологічні заходи, шляхом застосування нематодостійких сортів, підбору технологічної системи вирощування, біологічних препаратів тощо. Мета дисципліни – полягає у формуванні знань із науково теоретичних основ нематодних хвороб сільськогосподарських культур. Знання та практика дозволять аспірантам оволодіти методами діагностики та моніторингу нематодозів. Визначення патогенного об'єкту дозволить обирати профілактичні та контролюючі екологічні захисні заходи, шляхом застосування нематодостійких сортів, підбору технологічної системи вирощування. Мета навчання - забезпечити засвоєння знань щодо виявлення нематодозів, визначення видового складу збудників нематодних хвороб, та оволодіння сучасними системами захисту, серед яких найбільш ефективними та екологічно безпечними заходами є використання стійких сортів та біологічних препаратів. Основними завданнями є вивчити методи виявлення та обліку паразитичних нематод, визначення рівня їхньої шкідливості, вміти обирати відповідні профілактичні та контролюючі екологічні захисні заходи, складати та застосовувати на практиці заходи із профілактики розповсюдження та контролю чисельності паразитичних нематод.
--

За результатами навчання здобувані ступеня доктора філософії будуть:	
знати:	вміти:
- основні паразитичні види нематод на основних сільськогосподарських культурах;	- проводити моніторинг нематодних захворювань;
- методи виявлення та обліку паразитичних нематод,	- проводити обліки та визначати видовий склад паразитичних нематод;
- визначення рівня шкідливості;	- визначати потенційну шкоду та складати прогноз розвитку нематодних популяцій;
- протинематодні захисні заходи, переваги й недоліки кожного із них	- складати та застосовувати на практиці систему заходів із профілактики розповсюдження та контролю чисельності паразитичних нематод

СТРУКТУРА КУРСУ

Теми лекцій	Години лекцій	Теми практичних занять	Години практичних занять	Години самостійної роботи
Модуль 1				
Тема 1. Морфологія і систематика фітонематод	2/2	Тема 1. Методи відбору зразків із ґрунту, підземних та надземних органів рослин	2/2	10/10
Тема 2. Біологія та екологія фітонематод. Спеціалізація та шкідливість.	2/2	Тема 2. Методи виділення червоподібних нематод із ґрунту, коренів та надземних органів рослин. Методи фіксації та фарбування нематод	2/2	12/12
Тема 3. Поширення фітогельмінтозів та їх економічне значення	1/1	Тема 3. Методи виділення галових та цистоутворюючих нематод із ґрунту та коренів рослин	2/2	10/10
Тема 4. Взаємовідносини нематод із рослинами. Типи та наслідки.	2/2	Тема 4. Робота із седентарними нематодами (цистоутворюючі та галові). Цистоутворюючі нематоди: підрахунок цист, яєць та личинок у ґрунті, визначення інвазійного навантаження. Галові нематоди: підрахунок галів на коренях, виділення із галів самок та яйцевих мішків нематод.	4/4	10/10
Разом за модулем 1	7/7		10/10	42/42
Модуль 2				
Тема 1. Загальні відомості про нематодні хвороби сільськогосподарських культур	3/3	Тема 1. Ознайомлення з основними методами приготування тимчасових і постійних препаратів нематод	3/3	10/10
Тема 2. Діагностика та основи моніторингу нематодозів	1/1	Тема 2. Робота із седентарними видами нематод. Приготування мікропрепаратів анально-вувльварних пластинок та визначення виду	3/3	12/12

Тема 3 Особливості моніторингу червоподібних нематод, заходи захисту та контролю	1/1	Тема 3. Ознайомлення з діагностичними ознаками хвороб найбільш важливих червоподібних видів фітопаразитичних нематод	2/2	12/12
Тема 4 Особливості моніторингу цистоутворюючих та галових нематод, заходи захисту та контролю	2/2	Тема 4. Ознайомлення з діагностичними ознаками хвороб найбільш важливих галових та цистоутворюючих видів фітопаразитичних нематод	2/2	10/10
Разом за модулем 2	7/7		10/10	44/44
Усього годин	14/14		20/20	86/86

Примітка: В чисельнику зазначені години для денної форми навчання, а в знаменнику - для заочної.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ТА СТРУКТУРА ОЦІНКИ	
Усний поточний контроль	30 балів
Захист результатів самостійної роботи у формі співбесіди	30 балів
Підсумковий залік в усній формі	40 балів
Разом	100 балів

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням з гарантом ОНП)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка національна за результатами складання	
		екзамену	заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	
75-81	C	добре	
66-74	D	задовільно	
60-65	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-35	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано обов'язковим повторним вивченням дисципліни